

ORĘDOWNIK

powiatu gostyńskiego.

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to na wtorek, czwartek i sobotę.
Przedpłata bez odnoszenia do domu wynosi miesięcznie 90 fen.,
kwartalnie 2,70 mk.

Ogłoszenie za jednołamowy wiersz wynosi 80 fen.

Telefon nr. 57 Adres telegr.: **Orędownik Gostyń.**



Odpowiedzialny

Za dział urzędowy urząd ziemiański w Gostyniu
Za dział nieurzędowy Aleksy Kaczmarek w Gostyniu
Drukarnia i nakładem drukarni A. Kaczmarek w Gostyniu.

Nr. 162.

Sobota, dnia 6. grudnia 1919.

Rok I.

Z powodu święta Niepok. Poczęcia N. M. P. wyjdzie następny numer Orędownika dopiero w środę.

Podział znaczków na cukier dla przedsiębiorstw przemysłowych na miesiąc styczeń 1920

Przemysłowcy zechcą do 15. b. m. odebrać znaczki za zapłaceniem podatku szczegółowego w Starostwie pokój nr 5.

Podatek wynosi za centnar białego cukru 264. — mk. za centnar żółtego cukru 200 marek. Cukiernicy i piekarze mogą także otrzymać znaczki na biały cukier.

Panów burmistrzów z Krobi i Ponieca proszę przestać wykazywać zamówień na cukier przemysłowy z podatkiem do Wydziału powiatowego.

Gostyń, dnia 1. grudnia 1919 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Starosta. Dabiński.

Z powodu podwyższenia ceny za węgle zmuszony jest Związek komunalny podwyższyć ceny na mąkę i pieczywo.

Rozporządzenia z dnia 3. i 15. października r. b. (Orędownik nr. 136 i 141) dotyczące chleba i mąki znosi się z dniem 14. grudnia r. b.

W rozporządzeniu Wydziału powiatowego z dnia 4. września r. b. dotyczącego zboża, chleba i mąki (Orędownik nr. 126) zachodzą następujące zmiany:

§ 4 otrzyma następujące brzmienie:

Dla powiatu gostyńskiego ustanawia się jednolity chleb, który tylko w 2500 gr. bochenkach sprzedawać wolno

Bulki winny najmniej 100 gr. ważyć. Cena za jednolity chleb wynosi od 15. grudnia r. b. 1,70. za bulkę 10 fen.

§ 5 otrzyma następujące brzmienie:

Cena mąki rzanej oddawanej piekarzom i handlarzom mąki wynosi od 15. grudnia r. b. 60,50 mk. za podwójny centnar, a 73 mk. za podwójny centnar mąki pszennej

Worki winny piekarze i handlarze mąki w przeciągu 2 tygodni odstawić na miejsce rozdzielcze. Do tego czasu wstawia się w rachunek po 10 marek za worek.

Cena detaliczna wynosi za funt mąki rzanej 35 fen., za funt mąki pszennej 42 fen.

Gostyń, dnia 3. grudnia 1919 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.
Starosta. Dabiński.

Ze względu na rozporządzenie, ogłoszone w Orędowniku Nr. 154 z dnia 18. listopada 1919 r. dotyczące rekwizycji ogierów podaję niniejszem do wiadomości, iż na środę, dnia 10. grudnia 1919 r. o godzinie 10 przedpołudniem na targowisku w Gostyniu wyznaczony został termin licencji dla ogierów, co już władze policyjne do publicznej wiadomości podaję.

Właściciele ogierów obowiązani są wszystkie ogiery w oznaczonym terminie celem licencji przedstawić, w innym razie podlegają karze zagrożonej w powyżej wymienionym rozporządzeniu.

Gostyń, dnia 4. grudnia 1919.

Przewodniczący wydziału powiatowego.
Starosta. Dabiński.

Obwody rewizyjne trychin Gogolewa i Niepartu obejmuje dawniejszy rewizor trychin pan Michałek w Nieparcie.

Gostyń, dnia 1. grudnia 1919.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.
Starosta. Dabiński.

Rozporządzeniem z dnia 24. 10. r. b. ustaliło Ministerstwo byłej dzielnicy pruskiej następujące ceny za litr okowity skażonej (okowity do palenia)

Firma hurtowna oddaje firmie detalicznej litr po 2,20 mk., firma detaliczna sprzedaje konsumentom litr po 2,35 mk. Ceny powyższe rozumieją się za litr objętościowy przy 90% obj.

Gostyń, dnia 2. grudnia 1919.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.
Starosta. Dabiński.

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Gostyniu ogłasza następujące

a) wolne miejsca:

- 1 nadszwajcar żonaty z 4 dziewczętami
- 1 skotarz z 3 dziewczętami
- 1 fernal żon z zaciężnikami
- 30 ludzi do wyb. perek od zaraz
- 2 uczni ogrodowych
- 2 rachmistrzów do kasy kameralnej
- 1 stelmacha maszyn. żon. na wieś
- 25 brukarzy
- 8 słuźących do miasta
- 5 „ na wieś
- 1 pokojówka

b) zgłoszenia poszukujących pracy:

- 1 stangret żon.
- 1 „ „ z forysem
- 2 stangretów żon. od N. Roku
- 1 włódark żonaty
- 2 leśników
- 5 kowali
- 1 „ maszyn.
- 1 palacz kolej. rząd. egzem.
- 6 urzędników kolej.
- 1 biuralista
- 1 szachtmistrz
- 1 murarz
- 1 ślusarz
- 1 inwalida wojen. który chce się wynieść z koszykarstwa
- 25 robotników, między temi inwal. woj.
- 3 robotników kolej.

Gostyń, dnia 29. listopada 1919.

Starosta. Dabiński

Następujące osoby mają zamiar wyprowadzić się do Niemiec:

urzędn. kolej Paul Müller z Krzemieniewa
pomocnik zwrotn. Adolf Hübsch z Krzemieniewa
Wszyscy, którzy mają jakiegokolwiek pretensje do powyższych osób, zechcą się w przeciągu 3 dni do podpisanego Starostwa zgłosić.

Osieczna, dnia 27. listopada 1919.

Starosta powiatu Łeszczajńskiego. Sobeski.

W kasie chorych wakuje posada kontrolera chwilowo na 3 miesięczne zastępstwo, późniejsze angażowanie na stałe nie wykluczone.

Od kandydata wymaga się znajomości poprawnej pisowni polskiej i rachunków.

Pensja miesięczna podług umowy. Do zgłoszeń dołączyć własnoręcznie napisany życiorys i posiadane świadectwa. Zgłoszenia należy kierować do kasy chorych.

Gostyń, dnia 3. grudnia 1919.

Ziemska kasa chorych na powiat gostyński.

R. Sura, przewodniczący.

Ogólna kasa chorych na powiat gostyński.

F. Adamkiewicz, przewodniczący.

Sprawa szkolna.

1. Szanownych pp. nauczycieli proszę, aby w środy i piątki zwalniali z godziny przedzej od nauki szkolnej te dzieci, które chodzą na naukę przygotowawczą do sakramentów św.

2. Wakacje Bożego Narodzenia zaczynają się we wtorek, dnia 23. grudnia o 12 godz., nauka zaś rozpocznie się we wtorek, dnia 8. stycznia 1920 r.

Bodzewo, dnia 4. grudnia 1919 r.

Kutzner.

Następująca osoba ma zamiar wyprowadzić się do Niemiec:

Joppek Marjan z Żytowiecka.

Wszyscy, którzy mają jakiegokolwiek pretensje do powyższej osoby, zechcą się zgłosić w przeciągu 3 dni do starostwa w Gostyniu — pokój nr. 2. —

Gostyń, dnia 5. grudnia 1919

Starosta.

W sprawie Skarbu narodowego.

Nie potrzeba być finansistą, aby zrozumieć, jak ważną jest rzeczą zebranie możliwie największych zasobów złota, srebra i innych walorów w Skarbie narodowym, który ma stanowić fundusz zakładowy przyszłego Banku Polskiego.

W tej sprawie jesteśmy interesowani wszyscy bez wyjątku. Im więcej bowiem zasobów Bank Polski zdobędzie, o tem lepsze podstawy oprze się nasza polityka finansowa, tem większe zaufanie do naszej gospodarki krajowej mieć będzie zagranica. A skutkiem tego nastąpi zwyżka naszej waluty, co znowu pociągnie zasobą zanik terażniejszej drożyzny.

Są naturalnie inne jeszcze środki zmierzające ku podniesieniu kursu naszych znaków pieniężnych, lecz te chwilowo nie leżą w naszej mocy. — Tembardziej zatem wyteżać nam trzeba wszystkie siły, aby te zasoby złota i srebra, które są jeszcze w prywatnych szkatułach, zostały przekazane do Skarbu narodowego.

Początek już zrobiony i to wcale pocieszający. — Mam przed sobą sprawozdanie — wydane na kartkach ulotnych przez Polską Kasę Krajową, w celach agitacyjnych, — z którego wynika, że na Skarb narodowy złożono do 30. czerwca br. w złocie: blisko sześć milionów, w srebrze blisko dwadzieścia milionów, w bilonie i papierach wartościowych około pięć milionów marek, razem przeszło trzydzieści milionów marek. Pozatem przeszło 12 000 przedmiotów złotych, wagi 82 kg. blisko 28 000 przedmiotów srebrnych wagi 462 kg. oraz 26 463 przedmiotów z różnych metali, nie licząc kilka tysięcy złotych i srebrnych orderów i medali wojskowych. Trudno ocenić w przybliżeniu wartość istotną tych kilkudziesięciu tysięcy przedmiotów, gdyż trzeba by, tu uwzględnić nie tylko wagę metali, lecz równocześnie wartość artystyczną. W każdym razie wszystkie te przedmioty wzbogacają Skarb narodowy o kilka milionów marek.

Gdyby te trzydzieści kilka milionów zamienić na marki polskie podług terażniejszego kursu, uzyskalibyśmy przeszło sto milionów marek polskich.

Jest to poważny początek, choć zbyt jeszcze mały, aby mógł wypłynąć na zmianę korzystną naszej waluty. Skarb narodowy tj. fundusz zakładowy Banku Polskiego winien mieć setki milionów marek w walorach pewnych, nie podlegających żadnym fluktuacjom kursu.

Czy istnieje możność zgromadzenia tak znacznych zasobów wartościowych? Bezwarunkowo, byleśmy tylko chcieli.

Jestem jak najmocniej przekonany, że w społeczeństwie naszym — mam na myśli całą Polskę — przechowuje się jeszcze setki milionów w złocie i srebrze, a dalsze setki milionów w biżuterjach i wyrobach artystycznych z szlachetnych kruszcy. Pomijając szczególnie cenne pamiątki rodzinne, wszystkie inne przedmioty oraz moneta ze złota i srebra, jakoteż drogie kamienie winny być oddane na rzecz Skarbu narodowego, u bogatszych tytułem darowizny, u mniej zamożnych drogą sprzedaży.

Polakom i Polkom, u których miłość ojczyzny nie jest frazesem, wystarczy wskazać na to, że Polska nasza domaga się tej ofiary, abyśmy, wyzbyli się świecidełek i cacek dla dobra ogółu; samolubów zaś i głupców trzeba pouczać o tem, że jeśli zbiorowym wysiłkiem nie podźwigniemy kraju z niedoli terażniejszej, to wszyscy na tem źle wyjdą.

W końcu kilka uwag pod adresem pesymistów:

Wiadomo, jakie orgje święciło plotkarstwo, zarówno warszawskie jak i poznańskie z okazji gromadzenia złota i srebra do Skarbu narodowego.

Urzędowy wykaz zasobów zgromadzonych do 30. czerwca br. może nieco zawstydzi naszych plotkarzy, może złagodzi skrajny pesymizm tych, którzy wiecznie wątpią, a nigdy do czynu się nie zabierają.

Aby usunąć wszelkie wątpliwości, powtarzane u nas do znudzenia, udałem się w tych dniach do dyrektora Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej w Poznaniu, z prośbą o wyjaśnienie, jakie stosunki pod względem skarbowości panują w Warszawie.

Pan dyrektor oświadczył mi, że był w Warszawie, badał szczegółowo urządzenia w których przechowuje się Skarb narodowy i w rezultacie nader miłe i dodatnie odniósł wrażenie. Urządzenia są nowoczesne, kontrola najściślejsza, słowem pewność absolutna, że to, co do Skarbu narodowego wpływa, nie zostaje roztrwonione przez niedołęstwo lub nieuczciwość.

Takie zapewnienie powinno wystarczyć i dla największego pesymisty.

Wydział Skarbu narodowego w osobnej odezwie wzywa społeczeństwo do ofiar na rzecz Skarbu. Pożądane są ofiary w złocie, srebrze, platynie, niklu, miedzi, drogich kamieniach i papierach wartościowych. Wszystkie oddziały Polskiej Kasy Krajowej, wszystkie Banki ludowe, oraz redakcje pism polskich są upoważnione do zbierania ofiar na Skarb narodowy. — Poza tem otrzymało i duchowieństwo polskie to upoważnienie. Wydział Skarbu narodowego wystawi wszystkim ofiarodawcom szczegółowe pokwitowanie z każdego przedmiotu odebranego na rzecz Skarbu.

Kto nie chce lub nie może złożyć ofiary z swych zasobów złota czy srebra, niech ich przynajmniej nie oddaje w ręce niesumieńczych szachraj, lecz odniesie je do najbliższego Banku ludowego, który odkupi walory podług kursu tj. ze znacznym zyskiem dla sprzedającego.

Głośno w całej Polsce powinno rozlegać się hasło: Każdy złoty i srebrny pieniądz i przedmiot wartościowy winien być oddany do Skarbu narodowego.

Głośno w całej Polsce powinno rozlegać się hasło: Każdy złoty i srebrny pieniądz i przedmiot wartościowy winien być oddany do Skarbu narodowego.

Patrioci niechaj swą ofiarę złożą w imię miłości ojczyzny, a obojętni lub źli Polacy niechaj nie uchylają się od tego obowiązku w imię dobrze zrozumianego interesu własnego.

Wiadomości bieżące i potoczne.

— Na posiedzeniu Sądu Doraźnego w Ostrowie dnia 19. 11. 19. skazano: 1. robotnika Stanisława Łaskiewicza z Łodzi, 2. robotnika Walentego Jabłońskiego z Kalisza, 3. niezam. Stanisławę Wróblewską z Kalisza, 4. ksiązkowego Samuela Beihla z Warszawy, 5. Nathana Blocha z Kalisza za niezgłoszenie kupna srebrnych pieniędzy niemieckich w myśl art. 3. rozp. min. skarbu z dnia 23. 11. 19. każdego na 3 dni więzienia. Wróblewską prócz tego za handel zwyżkowy banknotami niemieckimi w myśl rozp. K. N. R. I. 2. 8. 8. 1919 na razem 4 dni więzienia. Zajęte pieniądze srebrne i banknoty ulegają konfiskacie. Oskarżonego Nathana Blocha uwolniono.

Ruch w Towarzystwach.

— W niedzielę, dnia 7. bm. odbędzie się w lokalu p. K. Jankiewicza o godzinie 1/8 wieczorem posiedzenie Towarzystwa Przemysłowców i Rzemieślników Polskich w Gostyniu. Na porządku dziennym odczyt: Sprawa żydowska w Polsce. Zarząd zwraca uwagę szan. członkom na wykład p. prof. Piłonia, który odbędzie się w tę samą niedzielę o 1/5-tej w Strzelnicy, polecając jaknajliczniejsze wzięcie udziału. Zarząd.

Dem aus dem Felde zurückgekehrten Trichinenschauer Michalek in Niepart werden hiermit wieder die Trichinenschaubezirke Gogolewo und Niepart übertragen. Gostyn, den 1. Dezember 1919.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.
Starosta. Dabiński.

Infolge Erhöhung der Kohlenpreise ist der Kommunalverband gezwungen, die Preise für Mehl und Backwaren entsprechend zu erhöhen.

Die Anordnung des Kreis Ausschusses vom 4. September 1919 betreffend Getreide, Mehl und Brot (Kreisblatt Nr. 126) wird deshalb unter Aufhebung der erlassenen Nachträge vom 3. und 15. Oktober d. Js. Kreisblatt Nr. 135 und 141) in folgender Weise abgeändert:

§ 4 erhält folgende Fassung:

Für den Kreis Gostyn wird ein Einheitsbrot vorgeschrieben, welches nur in Stücken von 2500 gr. in den Handel kommen darf. Die Semmel muß mindestens 100 gr. wiegen. Der Preis für das Einheitsbrot wird vom 15. Dezember d. Js. auf 1,70 Mk. und der für die Semmel auf 10 Pfg festgesetzt.

§ 5 erhält folgende Fassung:

Der Preis für das an Bäcker und Mehlhändler abzugebende Roggenmehl wird vom 15. d. Mts. an auf 60,50 Mk. für den Doppelzentner und 73 Mk. für den Doppelzentner Weizenmehl festgesetzt.

Die Säcke sind von den Bäckern und Mehlhändlern an die Verteilungsstellen binnen zwei Wochen zurückzuliefern und werden bis dahin mit 10 Mark pro Stück in Rechnung gestellt.

Die Bäcker- und Mehlhändler haben im Kleinhandel das Pfund Roggenmehl für 35 Pfg. und das Pfund Weizenmehl für 42 Pfg. abzugeben.

Gostyn, den 3. Dezember 1919.

Der Vorsitzende des Kreis Ausschusses.
Der Landrat. Dabiński.

Unter Bezugnahme auf die im Kreisblatt Nr. 154 vom 18. November 1919 veröffentlichte Verfügung betreffend Requisition von Hengsten, bringe ich hiermit zur Kenntnis, daß für Mittwoch, den 10. Dezember 1919, vormittags 10 Uhr auf dem Viehmarkt in Gostyn ein Körtermin für Hengste anberaumt worden ist, welches bereits die Ortspolizeibehörden ortsüblich bekanntgemacht haben.

Die Besitzer von Hengsten sind verpflichtet, die Hengste zu diesem Termin in Gostyn zwecks Körnung vorzustellen, andernfalls sie die in vorbezeichneter Verfügung vorgesehene Strafen zu gewärtigen haben.

Gostyn, den 4. Dezember 1919.

Der Vorsitzende des Kreis Ausschusses.
Der Landrat. Dabiński.

Hurtowny handel słomy Prasowanie słomy

J. PRIWIN

Berlin **Poznań** Wrocław

plac Wolności 11

Adres telegr.: Strohpriwin Telefon nr.: 3297 i 3062
prosi o oferty na

słomę i siano.

Prasy i do prasowania potrzebny drut stawiam każdego czasu do dyspozycji.

Specjalny oddział dla wszystkich produktów i artykułów

Ubezpieczajcie się od ognia w Poznańskim Banku Ubezpieczeń

pierwszem polskiem towarzystwie akcyjnym ubezpieczeń na ziemiach byłego zaboru prusk.

Tel. nr. 3322 Siedziba towarzystwa: Poznań, Stary Rynek 6 Tel. nr. 3322

Towarzystwo założono przez Bank Związku

Spółek Zarobkowych w Poznaniu

Kapitał zakładowy 10 000 000 mk.

— DZIAŁALNOŚĆ TOWARZYSTWA —

obejmuje na razie ubezpieczenia od ognia, od kradzieży z włamaniem i od szkód wodociągowych W przygotowaniu jest dział ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków i od prawno-cywilnej odpowiedzialności

Wnioski na ubezpieczenie przyjmują następujący panowie

Wład. Stachowski (Bank Pożyczkowy, Gostyn)

Józef Jankiewicz, Gostyn, Targowisko 12

W. Mańkowski, Gostyn, ul. Leszczyńska 85 I.



Flügel

und

Pianinos

eigenen Fabrikats sowie erste Vertretungen.

Harmoniums

verschiedener Fabriken in grosser Auswahl

Carl Ecke

Posen, Viktoriastr. 19

Pianofortefabrik u. Grosshandlung. — Gegr. 1843.

Königl. Pr. Staatsmedaille.

15 Ausstellungsmedaillen.

**Drukarnia
Orędownika**

w Gostyniu

poleca:

polskie Listy

przewozowe

Artykuły biurowe i szkolne.

Kwitarzuszki podatkowe, listy reparatorcyjne.

Wykonuje wszelkie druki szybko, gustownie i po cenach umiarkowanych.

Węborki cynk. i emal.,

= Kuchnie westfalskie =

Tarki do prania, kisty i szufelki do węgla

poleca w wielkich ilościach

Janusz Czaplicki, Kościan

Skład żelaza Rynek 32.

Kupuję każdą ilość CEBULI

Leon Grabarski, Gostyn

— TELEFON 122 —

Poszukuję ca. 100—200

ładnych świerków

(chojinki) i proszę o łaskawe oferty.

Antoni Grabarski, Gostyn

Miejscowy Zarząd Powszechnych Wykładów Uniwersyteckich zawiadamia o rozpoczęciu

pierwszej serii

: WYKŁADÓW :

Program wykładów:

Dnia 7. 12. Doc. Uniw. Dr. S. Pigoń: „Staszycy uwagi nad życiem Jana Zamojskiego wobec chwili dzisiejszej”.

Dnia 14. 12. Ks. Olejniczak: „Mickiewicz w Wilnie“ (z obrazami świetlanymi).

Dnia 21. 12. Prof. E. Ellis: „Węgiel i jego ważniejsze związki“ (z demonstracjami).

Wykłady odbywać się będą o godz. 4¹/₂ na sali Tow. Strzeleckiego.

Polecam na gwiazdkę

pierniki,
orzechy,
czysty miód,
mak,
suszony i stołowy owoc.

Leon Grabarski, Gostyń, Telefon 122

Mam surowicę przeciw czerwonce

Nagler, weterynarz.

Nowy czarno dębowy bufet

jest z powodu przeprowadzki do sprzedania
ul. Szeroka 11.

KARBIT

ma na składzie S. Mroczkiewicz Gostyń.

Kilkanasiece pilnych

dziewcząt

począwszy od lat 14 znajdzie zaraz stałe zatrudnienie za wysokim wynagrodzeniem

B. Roman Murawski, fabryka szeszotek.

Kaufe jeden Posten

Zwiebel

Leon Grabarski, Gostyń, Telefon 122.

polecam się do wykonania szkiców w każdym rodzaju także do wyszywania podług życzenia albo przedłożonego wzoru w poe-
deńczym i wykwiutnym wykonaniu.

Rob. Wiesenthal, mistrz malarski, Zamkowa 2.

Empfehle zum Weihnachtsfeste:

Honigkuchen,

Nüsse,

Bienenhonig,

Mohn,

Dörr- und prima Tafelobst.

Leon Grabarski, Gostyń,

Telefon 122.

Während den Wintermonaten

empfehle mich zur Anfertigung von Aufzeichnungen jeder Art / auch für Kunststückerzi / nach Angabe und vorgelegtem Muster von der einfachsten bis zur elegantesten Ausführung

Rob Wiesenthal, Malermeister, Schloßstr. 2.

Kaufe 100—200 Stück schöne

Weihnachtsbäume

Gest. Offerten mit Preisangabe erbeten an

Antoni Grabarski, Gostyń.

Krobska 117 Telef. 112.

Strohgrosshandlung Strohpresseereien

J. PRIWIN

Berlin Poznań Breslau

Plac Wolności 11 (altes Stadttheater)

Telegr-Adr: Strohpriwin Telefon Nr. 3297 u. 3062

bittet um Angebote in

Stroh und Heu.

Drahtballonstrohpresen und Bindedraht stehen auf Abruf jederzeit zur Verfügung.

Besondere Abteilung für sämtliche landwirtschaftlichen Produkte und Bedarfsartikel

Bettmatten

Befreiung garantiert sofort. Alter und Geschlecht angeben. Auskunft gratis. Versandhaus Wohlfahrt, München 63a, Hiltensbergerstraße 6.



DRUKI

urzędowe
kupieckie
prywatne

wykonuje po cenach przystępnych
w najkrótszym czasie

DRUKARNIA

Orędownika pow. gostyńskiego

Adr. teleg.: Orędownik Gostyń

TELEFON Nr. 57